

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til studieplan og undervisningsbeskrivelser på de gymnasiale uddannelser

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Vejledning til studieplan og undervisningsbeskrivelser på de gymnasiale uddannelser
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

September 2022
Opdateret september 2025

Design: Center for Kommunikation og Presse
Denne publikation kan ikke bestilles.
Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:
www.uvm.dk
Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Indhold

Om vejledningen	4
1 Undervisningsbeskrivelser	5
1.1 Formål med undervisningsbeskrivelser	5
1.2 Indhold i undervisningsbeskrivelser	5
1.3 Undervisningsbeskrivelser i relation til prøver	6
1.4 Elever, der skifter institution, hold eller klasse undervejs i uddannelsesforløbet	6
2 Studieplan	8
2.1 Formål med studieplanen	8
2.2 Studieplanens indhold.....	8
2.3 Studieplanens udformning	8

Om vejledningen

I denne vejledning uddybes bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelsers bestemmelser om undervisningsbeskrivelser i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser (hhx, htx, stx, toårig hf og hf-enkeltfag) samt studieplaner for klasser i de sammenhængende gymnasiale ungdomsuddannelser (hhx, htx, stx og toårig hf).

Vejledning baserer sig på:

- § 18 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser
- § 25 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser
- § 35 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser

Læs [bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser](http://www.retsinformation.dk) (www.retsinformation.dk).

1 Undervisningsbeskrivelser

1.1 Formål med undervisningsbeskrivelser

Ifølge § 18 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser skal der udarbejdes en skriftlig undervisningsbeskrivelse af den gennemførte undervisning i de enkelte fag og forløb.

Undervisningsbeskrivelsen har flere formål. Den skal:

- dokumentere, at undervisningen i det enkelte fag/forløb lever op til læreplanens krav i forhold til kernestof, faglige mål og undervisningens tilrettelæggelse.
- bidrage til at sikre overblik og opsamling ved lærerskift eller en elevs skoleskift.
- være elevernes arbejdsredskab, når de skal til prøve, og skal give dem det bedst mulige grundlag at forberede sig til prøve på.
- sikre gennemsigtighed og entydighed i samarbejdet mellem lærer og censor og give et tydeligt prøvegrundlag.
- give censor mulighed for at påse, at undervisningen er foregået i overensstemmelse med læreplanen, herunder kernestof, faglige mål og undervisningens tilrettelæggelse.

I forbindelse med mundtlige prøver skal undervisningsbeskrivelsen gøres tilgængelig for censor sammen med prøvespørgsmålene.

Det er et krav, at der udarbejdes en undervisningsbeskrivelse:

- ved afslutningen af grundforløbet, hvilket også gælder for fag, der fortsætter i studieretningsforløbet fx dansk.
- ved afslutningen af undervisningen i hvert skoleår, hvilket også gælder for fag og forløb, der fortsætter det efterfølgende skoleår.
- ved afslutningen af undervisningen i et fag.

1.2 Indhold i undervisningsbeskrivelser

Der er ikke centralt fastlagte formkrav til undervisningsbeskrivelser. Det er således muligt at anvende de forskellige studieadministrative systemer til at udfærdige undervisningsbeskrivelser, eller der kan anvendes lokalt udformede skabeloner.

En undervisningsbeskrivelse for et fag eller forløb skal indeholde en række oplysninger:

1. En samlet oversigt over de gennemgåede forløb i faget
2. Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.
3. Angivelse af, hvilke faglige mål og hvilket kernestof i henhold til læreplanen der har været centrale i forløbet.
4. Det gennemgåede materiale fordelt på kernestof og supplerende stof, herunder omfang.
5. Undervisningens tilrettelæggelse i henhold til læreplanens krav om arbejdsformer.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har udarbejdet en vejledende skabelon, som evt. kan anvendes. [Skabelonen findes her \(www.uvm.dk\)](http://www.uvm.dk).

1.3 Undervisningsbeskrivelser i relation til prøver

For at sikre, at censor kan varetage sin funktion, bør institutionen sørge for, at undervisningsbeskrivelsen er tilgængelig for censor senest 5 dage før prøvens start. Hvis undervisningsbeskrivelsen er mangelfuld eller slet ikke foreligger til en mundtlig prøve, skal censor kontakte eksaminator, og bede vedkommende om at udarbejde en fyldestgørende undervisningsbeskrivelse, så censor og elever kan få et klart indblik i prøvegrundlaget, og hvad der er blevet undervist i.

Hvis eksaminator ikke umiddelbart efterkommer dette, skal censor inden prøvens start kontakte institutionens ledelse, da det er ledelsens ansvar at sikre, at undervisningsbeskrivelserne er tilgængelige.

Hvis eksaminator på trods af opfordringen ikke laver en fyldestgørende undervisningsbeskrivelse, skal prøven stadig gennemføres, og censor skal lave en censorindberetning efter § 29, stk. 4, i almeneksamensbekendtgørelsen.

1.4 Elever, der skifter institution, hold eller klasse undervejs i uddannelsesforløbet

Såfremt en elev skifter institution, hold eller klasse i løbet af sin uddannelse, kan det give udfordringer i forhold til undervisningsbeskrivelsen, herunder i forhold til et prøvegrundlag.

Det er i den sammenhæng vigtigt at være opmærksom på, at prøvegrundlaget i sidste ende er de faglige mål og kernestoffet, som det fremgår af den enkelte læreplan. Det betyder, at eleven skal have en undervisningsbeskrivelse, der lever op til læreplanens krav i faget. Der er dog ikke et fast "pensum", da der kan være flere veje til at honorere kernestof og faglige mål, hvorved det normalt er af mindre betydning, hvad der konkret er gennemgået/undervist i. Det kan dog i nogle fag have betydning i forhold til de opgaver/spørgsmål, der skal udarbejdes til en eventuelt afsluttende mundtlig prøve.

Udgangspunktet er, at det er de faglige mål, som eleven skal testes i til prøven. Derved kan en tilflyttet elev i mange tilfælde uden problemer gå til prøve i holdets undervisningsbeskrivelse, og der skal ikke laves en særskilt undervisningsbeskrivelse.

Det fremgår af § 14, stk. 4, 1. pkt., i lov om de gymnasiale uddannelser, at ansvaret for den særlige indsats, der må påregnes i forhold til at indhente eventuelle manglende konkrete faglige færdigheder i det nye uddannelsesforløb, hvis en elev skifter institution eller uddannelse indtil afslutningen af grundforløbet, påhviler eleven selv. Denne bestemmelse omhandler imidlertid ikke direkte elever, der skifter skole eller uddannelse senere i uddannelsesforløbet. Det følger i naturlig forlængelse heraf, at også sådanne elever selv har pligt til at indhente eventuelle manglende færdigheder i form af kernestof, faglige mål eller andre læreplanskrav.

Det udelukker på ingen måde, at den skole, hvortil eleven flytter, kan give særskilt hjælp til eleven, herunder rekvirere den seneste undervisningsbeskrivelse fra elevens tidligere skole. Det kan være svært for eleven selv at oversætte det gennemgåede kernestof og de faglige mål ind i den nye undervisningsbeskrivelse. Det er derfor underviserens opgave at understøtte elevens forståelse af undervisningsbeskrivelsen, så eleven er bedst muligt forberedt til en eventuel prøve. Det kan fx ske gennem en samtale med eleven i forbindelse med prøveforberedelse.

Særskilt undervisningsbeskrivelse til en tilflytterelev

Institutionen kan også udarbejde en særskilt undervisningsbeskrivelse til en tilflytterelev, hvor alle eller nogle af forløbene fra elevens tidligere undervisningsbeskrivelse kombineres med forløb fra elevens nye holds undervisningsbeskrivelse. På den måde kan det sikres, at eleven i videst muligt omfang har modtaget undervisning i de forløb og emner, der indgår i prøvegrundlaget. Det skal dog sikres, at elevens særskilte undervisningsbeskrivelse lever op til læreplanens krav.

Hvorvidt det kan blive nødvendigt at udarbejde en særskilt undervisningsbeskrivelse, beror på en konkret vurdering fra læreren eller ledelsen i det enkelte tilfælde. Som eksempel på, hvor det kan blive nødvendigt, kan nævnes tilfælde, hvor en skole modtager en tilflyttet elev, umiddelbart før en prøve skal aflægges. Her vil det være vanskeligt for eleven at indhente manglende konkrete faglige færdigheder. Det kan også være ved tilfælde, hvor spørgsmål ved prøven har direkte tilknytning til konkrete gennemførte undervisningsforløb.

Det kan i den sammenhæng være nødvendigt at udarbejde prøvematerialer, der helt eller delvist er særlige for tilflyttereleven.

2 Studieplan

2.1 Formål med studieplanen

Ifølge § 25 og § 35 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser er studieplanen en kortfattet og overskuelig skriftlig plan pr. klasse for progressionen i samspillet i undervisningen mellem fag og forløb samt tværgående kompetencer.

Formålet med studieplanen er at sikre sammenhæng og kontinuitet i uddannelsesforløbet for den enkelte klasse. Studieplanen er med til at give et kort og overskueligt overblik over uddannelsesforløbet, hvilket kan være et godt arbejdsredskab for lærerne og ledelsen samt skabe gennemsigtighed for eleverne.

Studieplanen kan også understøtte dialogen og samarbejdet i klasseteams, faggrupper el.lign. På den måde kan studieplanen hjælpe med at løfte det faglige samarbejde blandt lærerne og derigennem øge elevernes forståelse af, hvordan de enkelte fag spiller sammen og bidrager til det samlede uddannelsesforløb. Det kan eksempelvis være en idé at sætte studieplanen på dagsordenen sammen med drøftelse af forløb i fag og fagligt samspil samt progression i elevernes kompetencer på et antal møder i løbet af skoleåret i relevante fora på skolen.

2.2 Studieplanens indhold

Studieplanen skal være overordnet, kortfattet og overskuelig og indeholde en:

- plan for progressionen i samspillet i undervisningen mellem fag og forløb m.v. for at sikre sammenhæng og kontinuitet i uddannelsen
- ansvarsfordeling mellem klassens lærere og kravene til sammenhæng mellem enkeltfaglige og flerfaglige undervisningsforløb
- beskrivelse af progression og variation i brugen af forskellige arbejdsformer
- beskrivelse af mål for elevernes tilegnelse af viden, kundskaber og kompetencer i både det enkelte fag og i flerfaglige forløb.

Se endvidere [vejledning om tværgående kompetencer](http://www.uvm.dk) (www.uvm.dk).

2.3 Studieplanens udformning

Institutionens leder har ansvaret for, at der udarbejdes en studieplan, jf. § 25 og § 35 i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser.

Studieplanen kan bestå af en række beskrivelser, der er fælles for alle klasserne på institutionen fx progressionsplaner i forhold til flerfaglige forløb og beskrivelser af ansvarsfordeling mellem fag og forløb i forhold til de tværgående kompetencer. Der kan være fælles skriftlige aftaler om progression i enkelte fag, der skal understøtte elevens samlede progression fx i forhold til flerfagligt samarbejde, store opgaver m.v. Der kan eksempelvis være tale om principper, der ligger til grund for arbejdet i de enkelte studieretninger. En studieplan kan således have længere levetid i så fald samme principper anvendes og er gældende i arbejdet med de enkelte klasser. Studieplanen justeres løbende.

Der kan også være en helt særskilt og samlet beskrivelse for den enkelte klasse.

Studieplanen for den enkelte klasse vil typisk være tilgængelig for elever, lærere og ledelse på lukkede intranet, studieadministrative systemer el.lign. og efter behov blive justeret dér. I § 25, stk. 6, og § 35, stk. 6, i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser hedder det, at institutionen "formidler" studieplanen "på institutionens hjemmeside i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v." Den angivne offentliggørelsespligt på hjemmesiden, der mere er begrundet i et hensyn til offentligheden, herunder potentielle kommende elever, end til institutionens elever, nødvendiggør ikke, at den enkelte opdaterede studieplan for den enkelte klasse gøres tilgængelig på hjemmesiden, men vil efter styrelsens opfattelse kunne opfyldes ved offentliggørelse af en studieplan i overblikksform, eksempelvis for den enkelte studieretning.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET